

Variax

ACOUSTIC

Pilotenhandboek

40-00-0039 Beperkte elektrofone uitgave verkrijgbaar @ www.line6.com Versie C

Lees de volgende belangrijke veiligheidsinstructies door alvorens je akoestische Variax te gebruiken. Bewaar deze instructies op een veilige plaats.

1. Behartig alle waarschuwingen in dit Pilotenhandboek.
2. Plaats het product nooit in de buurt van warmtebronnen, zoals radiatoren, stoven of andere apparaten die tijdens het gebruik heet worden.
3. Zorg dat er geen vloeistoffen of kleine voorwerpen in het instrument terechtkomen.
4. Voor de voeding van de XPS voetschakelaar mag je uitsluitend de bijgeleverde PX-2 adapter of een gelijkwaardig onderdeel gebruiken.
5. Sluit de PX-2 adapter enkel aan op een stopcontact met een netspanning van 100~120V of 230V, 47~63Hz (zie het merkplaatje op de adapter voor de benodigde netspanning).
6. Ga nooit op het netsnoer staan. Zet geen zware voorwerpen op het netsnoer om te voorkomen dat het gekneusd of beschadigd wordt.
7. Verbreek de aansluiting tussen de akoestische Variax en de XPS voetschakelaar, als je ze langere tijd niet wilt gebruiken.
8. Voer enkel de in het Variax-Pilotenhandboek uitdrukkelijk vermelde handelingen uit. Handelingen of ingrepen, die niet in dit Pilotenhandboek vermeld staan, mogen alleen door een erkende herstellingsdienst worden uitgevoerd.
9. Het luisteren op een pittig volume kan leiden tot gehoorverlies, en dat is onomkeerbaar. Zet het volume dus nooit overdreven hard.

Je akoestische Variax wordt met de volgende dingen geleverd:

Gigbag, XPS voetschakelaar, PX-2 adapter, TRS-kabel, brugzadel-inbussleutel, trussrod-inbussleutel.

WAARSCHUWING: Om het risico op brand en elektrocutie te beperken mag je dit product niet blootstellen aan regen of vochtigheid.

VOORZICHTIG: Dit product bevat geen onderdelen die door de gebruiker mogen worden hersteld. Laat dit werk over aan een erkende technische dienst.

VOORZICHTIG: Dit apparaat werd uitvoerig getest. Daarbij is gebleken dat het, volgens "Part 15" van de Amerikaanse FCC Rules, beantwoordt aan de vereisten voor digitale "Class B"-apparaten. Meer bepaald moet het product aan de volgende eisen voldoen: (1) Het mag geen schadelijke interferenties veroorzaken en (2) het moet bestand zijn tegen eventueel ontvangen interferenties die de werking op een onvoorspelbare manier zouden kunnen beïnvloeden.

Let op:

Line 6, Variax Acoustic, Variax, POD evenals het Line 6-, Variax Acoustic- en Variax-logo zijn handelsmerken van Line 6, Inc. Alle andere productnamen, handelsmerken en namen van artiesten zijn eigendom van de betreffende bedrijven en personen, die op geen enkele manier aan Line 6 verbonden zijn. De productnamen, afbeeldingen en artiestennamen worden enkel gehanteerd als verwijzing naar de producten wier geluiden Line 6 tijdens de ontwikkeling van de modellen in dit product bestudeerd heeft. Het gebruik van productnamen, handelsmerken, afbeeldingen en namen van artiesten impliceert geen medewerking of ondersteuning.

Inhoud

Welkom bij de akoestische Variax.....	5
Basisbediening.	7
Aansluitingen, 7	
Batterijvoeding, 7	
Gebruik van de XPS eenheid, 8	
Belangrijkste handelingen	11
Volume, 11	
MIC POSITION, 11	
Compressor, 11	
Modelkeuzeregelaar, 11	
Alternatieve stemmingen	12
Voorgeprogrammeerde stemmingen, 13	
Eigen stemmingen, 13	
Sounds opslaan	15
De gitaren van de akoestische Variax.....	16
Schoonmaak en onderhoud.....	33
Afregele van de hals	
Corrigeren van de snaarhoogte	
Dienst na verkoop.	35
Line 6-garantie bepalingen	36

Welkom bij de akoestische Variax.

Bedankt voor je aankoop van een akoestische Variax en je bereidwilligheid om ons te begeleiden tijdens onze speurtocht naar het perfecte gitaargeluid. Je bent nu de trotse bezitter van perfecte modellen van 's werelds meest gegeerde akoestische instrumenten. Dit alles in één handige en bovendien bijzonder goed bespeelbare gitaar.

Hoe werkt het allemaal?

Hoe zijn we erin geslaagd om zo veel denderende sounds in één compacte akoestische Variax te proppen? We gebruiken piëzo-brugzadels die ergens wel lijken op de piëzo-elementen van bepaalde akoestische gitaren. Die zadels vangen de trillingen van de snaren op. De opgevangen signalen worden dan door onze softwarealgoritmen gehaald, die de natuurkundige en elektronische kenmerken van de gemodelleerde gitaren simuleren.

Dat procédé verandert de snaartrillingen van de akoestische Variax dynamisch en op zo'n manier dat precies het geluid van het gemodelleerde instrument wordt voortgebracht. Er is dus geen sprake van vertraging, omdat de toonhoogten niet in MIDI-nootcommando's worden vertaald. Je kunt al die gekke bendings, hammer-on's, pull-off's, slides en andere technieken gewoon blijven gebruiken.

Hoe zijn we erin geslaagd de sound en ziel van al die "klassieke" gitaren in de akoestische Variax te persen? Nu je het ons vraagt...

De droom...

Een aantal jaren vóór de voorstelling van de akoestische Variax zagen we dat het goed zat met onze PODs, versterkers, effecten enz. en vonden we het tijd worden om ook de gitaar zelf eens vanuit een ander oogpunt te bekijken. Dus begonnen we uit te zoeken of er een manier was om een dusdanige verscheidenheid in één instrument te krijgen. Na een tweetal jaren van vorsen, ontwikkelen en ontelbare uren spelen op tientallen akoestische en elektrische gitaren konden we dan de eerste Variax voorstellen, zomaar even 's werelds eerste modelinggitaar. Hoewel de Variax waarschijnlijk de meest veelzijdige gitaar ooit is, vonden we het leuk om ook de akoestische kant van naderbij te bekijken.

Dus stelde zich de vraag hoe je de modelingtechnologie kunt gebruiken om een traditioneel instrument niet alleen te evenaren, maar te overtreffen.

Het belangrijkste aspect is en blijft natuurlijk de sound. Omdat "de nieuwe" uitsluitend akoestisch moest kunnen praten, hebben we nieuwe algoritmen voor het krachtige Variax-brein ontwikkeld, die de trillingen van de snaren en de resonanties van de body simuleren.

Vervolgens hebben we erbij stilgestaan hoe we het eeuwenoude probleem van de akoestische gitaar in een elektrische omgeving (studio en Bühne) de wereld uit konden helpen. Met onze unieke MIC POSITION-regelaar kun je dan ook de klankkleur beïnvloeden zoals dit normaliter in de studio gebeurt – door de denkbeeldige microfoon te verplaatsen. Onze “microfoon” is evenwel een DSP-algoritme, dus heb je nooit te kampen met terugkoppeling of overspraak.

Een onder belangrijk ingrediënt voor het live- en studio-werk is de compressie. Om het leven van een akoestische Variax-gitarist nog gemakkelijker te maken, bevat het instrument dan ook een simpel te bedienen, maar bijzonder krachtige compressor.

Talrijke gitaristen rommelen bovendien met verschillende stemmingen, wat op de Bühne echter vrij vervelend overkomt, wanneer je meer zit te stemmen dan te spelen. We zien het nut en het plezier van al die stemmingen echter in. Daarom kun je de akoestische Variax anders stemmen door gewoon op een knop te drukken.

De reis

Eens we wisten wat de akoestische Variax allemaal moest hebben en kunnen, zijn we gaan kijken hoe we dit in de praktijk konden omzetten. Terwijl we aan de modellen van de originele Variax sleutelden, begonnen we een instrument te ontwikkelen dat er niet alleen leuk

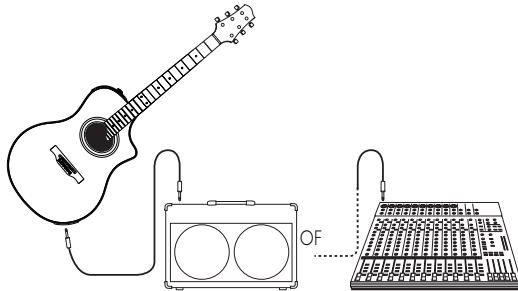
uitzag, maar bovendien uiterst speelbaar beloofde te worden.

Omdat de nieuwe gitaar sowieso al een volledig nieuw concept bleek, hebben we hem ook maar meteen voorzien van unieke bedieningsorganen. Ook hier vertrokken we vanuit de overweging dat je een omvattende controle over de sound moest hebben zonder uren met het instellen ervan door te brengen. De alternatieve stemmingen van de akoestische Variax moesten al even snel bereikbaar zijn. Het spreekt vanzelf dat we voor de ontwikkeling van de modellen tevens op talloze vintage-gitaren gespeeld hebben om uiteindelijk een selectie van de beste modellen te kunnen maken. Net zoals bij de originele Variax verfijnden we onze modellen door het resultaat voortdurend met de originelen te vergelijken om zo dicht mogelijk bij de realiteit aan te leunen. Toen alle modellen begonnen te klinken zoals de voorbeelden en bovendien dezelfde respons vertoonden, besloten we om er een punt achter te zetten en gewoon uit de bol te gaan. Het resultaat van ons speurwerk heet Variax Acoustic. Een complete akoestische collectie in één instrument.

Basisbediening

Aansluitingen

Misschien heb je al ontdekt dat de akoestische Variax voorzien is van twee aansluitingen: de vertrouwde 1/4"-connector en een wat "vreemde" RJ45-aansluiting waar een plastic dopje op zit. De RJ45-aansluiting heb je nodig voor de verbinding van je gitaar met een Line 6-product dat voorzien is van een "Variax"-ingang. Bovendien kun je via deze connector op een later tijdstip nieuwe modellen aan je akoestische Variax toevoegen. Het gebruik van de RJ45-connector wordt in de handleiding van de producten uitgelegd die eveneens een dergelijke aansluiting bieden. In het volgende hebben we het uitsluitend over de 1/4"-aansluiting.

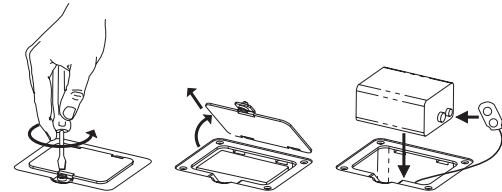

Simpele bediening

De eenvoudigste manier om met de akoestische Variax te werken is door hem direct op een mengpaneel of versterker aan te sluiten, en wel met een gewone gitaarkabel (mono).

Batterijvoeding

Je beseft natuurlijk dat al die leuke elektronica binnenin de akoestische Variax van stroom moet worden voorzien. Dus moet je zes AA-batterijen in het batterijvak stoppen. Bij gebruik van nieuwe alkalinebatterijen kun je 10~12 uur continu spelen.

Als de batterij uitgeput raakt...

De batterijen begeven het, terwijl je voor duizenden mensen staat te spelen, het moet je maar overkomen... Daarom word je op tijd gewaarschuwd, als de AA-batterijen het wat rustiger aan beginnen te doen. Als de indicator momenteel groen oplicht, knippert hij elke seconde één keer rood. Licht hij rood op, dan knippert

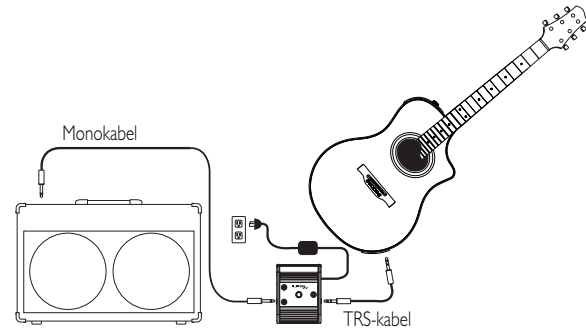
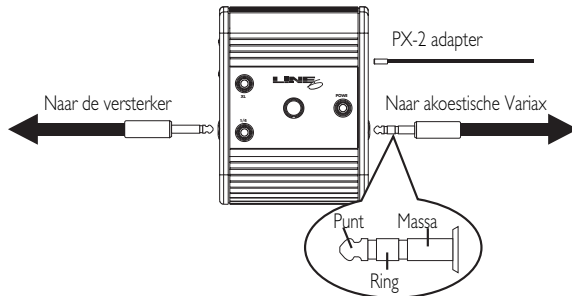
hij elke seconde één keer groen. Verderop komen we uitgebreid op die indicator terug...

De batterij wordt enkel gebruikt, wanneer je de gitaar via een standaardkabel aansluit. Als de batterij lang moet meegaan, verbreek je de aansluiting van die kabel op de akoestische Variax het best, wanneer je niet op de gitaar speelt.

OPMERKING: Heb je geen AA-batterijen bij de hand? Dan kun je de plastic houder uit het batterijvak halen en een gewone 9V-batterij installeren. Dat is echter alleen voor noodgevallen bedoeld: zo'n batterij gaat immers maar 1~2 uur mee.

Gebruik van de XPS eenheid

We weten ook wel dat het vervangen van de batterijen niet tot de favoriete sporten van een gitarist behoort, dus hebben we nog iets anders verzonnen: de onopvallende en voetige (“handig” kun je hier moeilijk zeggen) XPS voetschakelaar.

Voor de voeding van de akoestische Variax via de XPS voetschakelaar hoeft je eigenlijk niets speciaals te doen. Behalve dan de bijgeleverde TRS-kabel (“Tip-Ring-Sleeve”, alias stereokabel) op de akoestische Variax en de **INPUT**-connector van de XPS voetschakelaar aan te sluiten. Verbind de PX-2 adapter met de **POWER**-connector van de XPS voetschakelaar en diens 1/4” **OUTPUT**-connector –via een monokabel– met de ingang van je versterker of een mengpaneel.

Gebruik een XLR/microfoonkabel voor de verbinding van de **XLR**-uitgang op de XPS met een symmetrische +4dBu-ingang (Line-niveau) op het mengpaneel of de recorder. Deze verbinding kun je soms ook voor een akoestische versterker toepassingen. Meestal bereik je met een 1/4”-kabel echter betere resultaten, omdat de meeste versterkers het niveau van de **XLR**-connector op de XPS net iets “te” vinden.

De XPS doet bovendien dienst als A/B- of Standby-voetschakelaar. Als je het **DREADNOUGHT**-geluid bv. direct naar de PA uitstuurt, terwijl de **ROUND-NECK**-sound via de akoestische gitaarversterker moet passeren, kun je als volgt te werk gaan: Als de 1/4"-indicator van de XPS voetschakelaar oplicht, wordt het gitaarsignaal naar de 1/4" OUTPUT-connector uitgestuurd. Licht de XLR-indicator op, dan wordt het gitaarsignaal naar de XLR OUTPUT-connector uitgestuurd. Gebruik je maar één van beide uitgangen, dan kun je, door de "andere" stand te kiezen, de gitaar "uitschakelen".

Het fantoomgevaar

Als je de XLR-uitgang van de XPS op een mengpaneel aansluit, moet je zorgen dat de fantoomvoeding van de mixer hetzij helemaal uit staat c.q. dat er geen fantoomvoeding naar de XPS wordt gestuurd. Fantoomvoeding zorgt namelijk voor een hoog voltage dat tijdens het gebruik van de A/B-voetschakelaar op de XPS waanzinnige ploffen veroorzaakt. Geluidsmensen vinden zoiets alles behalve leuk.

XLR-brom

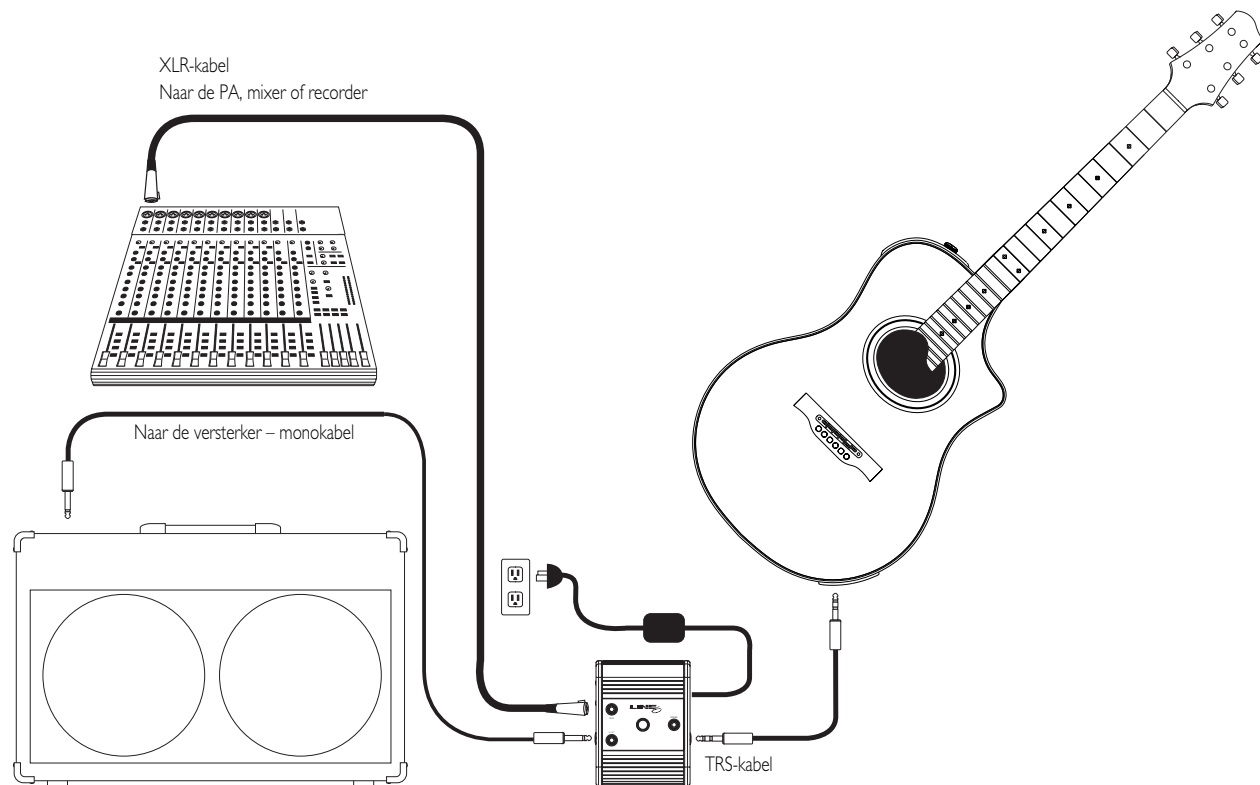
De XLR-uitgang van de XPS is bedoeld voor een verbinding met een symmetrische ingang die je bv. aantreft op hoogwaardige mengpanelen en opnamesystemen. Wanneer je de XLR-uitgang op een asymmetrische ingang

aansluit, kan er brom ontstaan, zodra je de 1/4"-uitgang van de XPS activeert.

Specificaties van de kabel

Als je op zekere dag de bij de akoestische Variax geleverde kabel verliest, kun je bij de Line 6 Customer Service (zie het adres aan het einde van de handleiding) een nieuwe bestellen. Je kunt echter ook kiezen voor een hoogwaardige TRS-kabel van maximaal 6m.

OPMERKING: Als je akoestische Variax batterijen bevat, worden die niet aangesproken, wanneer je de gitaar op de XPS voetschakelaar aansluit. Als je de gitaar op de XPS aansluit, terwijl de XPS niet op het net is aangesloten, worden de batterijen van de akoestische Variax echter wel aangesproken.

Belangrijkste handelingen

Laten we met de simpele dingen beginnen:

Volume

De middelste regelaar is de belangrijkste. Schuif hem naar de modelkeuzeregelaar om het volume te verhogen. Doe alsof je hem verder van die regelaar verwijdert, als iemand moppert dat je gitaar te hard staat.

MIC POSITION

De bovenste regelaar (die het verst van je verwijderd is) laat toe om de “plaatsing” van de gesimuleerde microfoon te wijzigen. Ziehier een simpel voorbeeld: hoe dichtter de regelaar zich bij het klankgat bevindt (dus hoe verder van de modelkeuzeregelaar), hoe dichter de denkbeeldige microfoon bij het klankgat staat. Sommige originelen waarvan de akoestische Variax modellen bevat hebben geen klankgat. De werking van de “microfoon” werkt echter ook daar op een vergelijkbare manier. Als de regelaar zich dicht bij de modelkeuzeregelaar bevindt, worden de snaren (en de hoge frequenties) benadrukt. In het andere geval hoor je meer “body” (en dus meer laag).

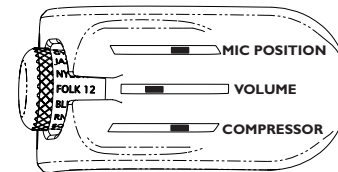
Compressor

Met de onderste regelaar kun je de hoeveelheid compressie instellen. De meeste compressors zijn voorzien van een groot aantal regelaars of parameters. Wij stellen dergelijke dingen echter automatisch voor je in. Schuif de regelaar naar de modelkeuzeregelaar, als je meer com-

pressie nodig hebt, en verder daar vandaan voor minder compressie.

Modelkeuzeregelaar

De modelkeuzeregelaar heeft verschillende functies. Eerst en vooral dient hij voor de keuze van het benodigde model. Draai er dus aan om één van de 16 modellen van je akoestische Variax te kiezen. De zichtbare naam (zie de gleuf) vertegenwoordigt het actieve model. Dankzij de indicator kun je altijd zien welk model er momenteel gekozen is. Verder kun je met de modelkeuzeregelaar alternatieve stemmingen kiezen. Druk de regelaar één keer snel in. De indicator licht nu rood (i.p.v. groen) op. Geen enkele noot komt nu nog overeen met wat je waarschijnlijk verwacht! Meer details over het systeem achter deze verrassing vind je onder **Alternatieve stemmingen**. En dat is nog steeds niet alles: Via de modelkeuzeregelaar kun je namelijk ook je eigen instellingen opslaan. Hoe dat in z'n werk gaat, vind je onder **Sounds opslaan**.

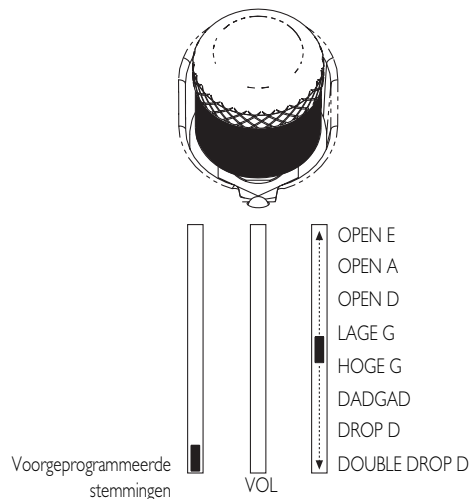
Alternatieve stemmingen

Tal van gitaristen (met name de akoestische fractie) hanteren vaak andere stemmingen dan “EADGBE”. Daarom dachten we: als je al één gitaar koopt, die verschillende gitaren kan zijn, dan wil je er waarschijnlijk ook maar één i.p.v. één voor elke stemming op de Bühne, nietwaar? Zie je wel. Vandaar de stemfunctie van de akoestische Variax. Die tovertruuk beïnvloedt echter alleen het uitgangssignaal van de gitaar. De snaren worden dus niet anders gestemd, enne... vals blijft ook bij een andere stemming vals. Om echt van deze functie te genieten verdient het dan ook aanbeveling om de versterker zo hard te zetten dat je de echte snaren niet meer hoort. Houd bovendien in de gaten dat de alternatieve stemmingen altijd uitgaan van de daadwerkelijke stemming van de snaren. Als je de akoestische Variax dus niet volgens het “EADGBE”-systeem stemt, maar wel een alternatieve stemming kiest, dan is die waarschijnlijk nóg alternatiever dan je verwacht.

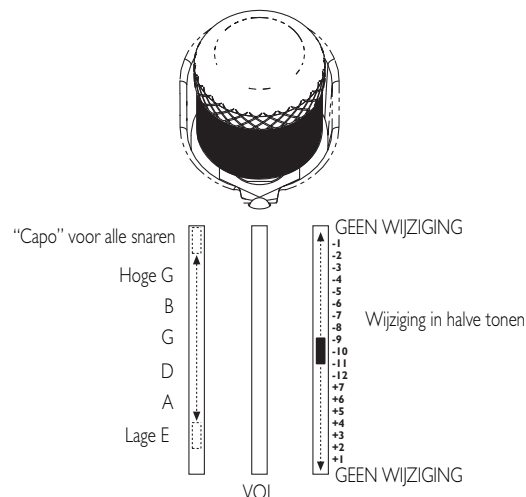
Sommige modellen van de akoestische Variax, met name de 12-snaren en exotische instrumenten, kunnen niet anders worden gestemd. Maar je hebt dan wél meer controle over de sound. Zie de beschrijving van de verschillende modellen verderop.

Ziehier hoe je alternatief stemt: Druk de modelkeuzeregelaar één keer snel in. De indicator licht nu rood (i.p.v. groen) op – zo weet je dat er iets staat te gebeuren. De

stemming verandert nu volgens de instellingen die voor het betreffende model werden opgeslagen. Je kunt echter ook eigen stemmingen programmeren (zie verderop).

De meest gebruikelijke stemmingen zijn al voorgeprogrammeerd. Die hoeft je dus enkel te kiezen. Druk de modelkeuzeregelaar twee keer snel in om een stemming te kunnen selecteren. De indicator knippert nu rood-groen-rood-groen om duidelijk te maken dat je een andere mode gekozen hebt. Schuif de onderste regelaar (COMPRESSOR) helemaal naar onder en kies met de MIC-regelaar de gewenste stemming.

Via het friemelen met alternatieve stemmingen wil je wellicht duidelijk maken dat je anders bent dan de anderen. Veel plezier ermee: je kunt namelijk elke snaar maximaal een kwint (7 halve tonen) hoger en een octaaf (12 halve tonen) lager stemmen. Druk de modelkeuzeregelaar TWEE keer snel in om een stemming te kunnen selecteren. Kies met de COMPRESSOR-regelaar de snaar wier stemming je wilt veranderen. Die snaar is nu heel wat luider dan de andere. Je hoeft de snaren dus maar één voor één aan te slaan om te weten te komen welke momenteel geselecteerd is. Je hoort de overige

snaren echter nog, wat je bij het kiezen van de juiste intervallen zou moeten helpen.

Kies met de MIC POSITION-regelaar een ander interval. Als de regelaar zich aan één van de twee uiteinden bevindt, verandert de stemming niet. Hoe verder hij zich van de modelkeuzeregelaar vandaan bevindt, hoe hoger de snaar klinkt (in stappen van een halve toon). Om de juiste stemming te vinden kun je de “stemsnaar” vergelijken met de overige snaren. Laten we even naar een voorbeeld kijken. Stel, je wilt de liveversie van “The Rain Song” spelen en de bijbehorende stemming (EADADE, van laag naar hoog) hanteren. Dan moet je de G-snaar twee halve tonen hoger stemmen (“A”) en de B-snaar op “D” zetten. Kies eerst het model dat je wilt gebruiken en druk vervolgens twee keer snel op de modelkeuzeregelaar om de stemming te kunnen wijzigen. De indicator knippert nu rood-groen-rood-groen om duidelijk te maken dat je de stemmode gekozen hebt. Sla de G-snaar aan en verschuif de COMPRESSOR-regelaar zo ver tot die snaar luider klinkt. Schuif de MIC POSITION-regelaar zo ver mogelijk van de modelkeuzeregelaar vandaan. Schuif hem daarna weer terug tot de toonhoogte twee keer is veranderd. Vergelijk de stemming met die van de 5e snaar (“A”). Herhaal dit nu met de B-snaar. Ditmaal moet je de toonhoogte echter drie keer horen veranderen. Vergelijk de stemming vervolgens met die van de 4e snaar (D).

Als de COMPRESSOR-regelaar zich vlak bij de modelkeuzeregelaar bevindt, worden alle snaren samen gestemd – dit komt overeen met het gebruik van een capo d’astro. Je zou dus alle snaren een octaaf lager kunnen stemmen – en beginnen bassen!

Druk de modelkeuzeregelaar één keer in om de stemmode weer te verlaten. Nu ben je weer in de “normale” mode, maar wel met de alternatieve stemming – let op de rode indicator. Druk de modelkeuzeregelaar één keer snel in om weer de gewone stemming te kiezen... en nog eens om weer de alternatieve toer op te gaan. Nu ben je waarschijnlijk erg trots. Dus gaan we je meteen tonen hoe je die stemming kunt opslaan...

Sounds opslaan

Om de mogelijkheden van de akoestische Variax efficiënt te benutten moet je elk model zo instellen dat je meteen kunt beginnen spelen. De akoestische Variax biedt een “customize”-functie waarmee je kunt zorgen dat elk model klinkt zoals jij dat wilt.

1. Kies eerst het model wiens instellingen je wilt wijzigen.
2. Stel MIC POSITION en COMPRESSOR naar wens in.
3. Kies, indien nodig, een alternatieve stemming.
4. Activeer die stemming (of schakel ze uit, als je ze niet meteen nodig hebt).
5. Houd de modelkeuzeregelaar zo lang ingedrukt, tot de indicator rood of groen oplicht (hij mag niet knipperen).
6. Laat de modelkeuzeregelaar weer los.

Huppekee, je geluid is al opgeslagen. En omdat dit zo eenvoudig werkt, zou je dit nu ook meteen voor de overige 15 modellen kunnen doen. (Of net niet, als je de fabrieksinstellingen OK vindt.) En als je smaak op zekere dag verandert, kun je het betreffende model opnieuw aanpassen.

De gitaren van de akoestische Variax

Nu je weet hoe je het instrument moet bedienen, gaan we de modellen van naderbij bekijken, die je via de MODELKEUZEREGELAAR kunt kiezen.

Je zal merken dat er heel wat instrumenten zijn, van echte werkpaarden tot het beste waar je als verzamelaar van kunt dromen. Er zijn zelfs instrumenten waarvan je misschien niet eens weet hoe je die moet stemmen.

Het mag dan wel kloppen dat je met de akoestische Variax niet die “oude” geur krijgt, maar je hoeft je evenmin zorgen te maken over gebarsten bovenbladen of scheef getrokken halzen. Eén ding is echter wel hetzelfde: de sound.

PARLOR

gebaseerd op een Martin® 5-17 uit 1941

Voorgesteld in 1898

Body: mahonie, toets: palissander

Halslengte: 21 3/8"

Vóór de opkomst van de radio, opnamen en bestandsuitwisselingen via het internet was er pas muziek, wanneer iemand begon te spelen. In die tijd waren er “saloninstrumenten” die speciaal bedoeld waren om thuis, voor het gezin, de familie of de genodigden, te spelen. Daarom bestonden er toen ook tal van “parlor”-instrumenten, die weliswaar van bouwer tot bouwer verschilden, maar allemaal betrekkelijk klein waren en een bijzonder gebalanceerd geluid hadden. De “5” was de kleinste van die instrumenten en werd vaak een terts hoger gestemd. Marty Robbins gebruikte een dergelijke “5” begin de jaren 1960.

TRIPLE O

gebaseerd op een Martin® 000-28 uit 1946

Voorgesteld in 1902

Onder- en zijkanten: Braziliaans rozenhout, toets: ebbenhout

Halslengte: 24,9"

Begin de 20e eeuw werd de muziek beïnvloed door de evolutie van de Amerikaanse gitaarontwerpen. Door een grotere body en stalen snaren te combineren met de toen innovatieve “X bracing” ontwierp Martin® de akoestische “flat-top”, zoals we die nu kennen. De unieke kenmerken van de “000” maken dit instrument geschikt voor muziek waar de gitaar de hoofdrol speelt. Tal van artiesten, waaronder Eric Clapton, hebben de 000-28 voor hun “unplugged”-optredens gebruikt.

DREAD

gebaseerd op een Martin® D-21 uit 1960

Voorgesteld in 1955

Onder-/zijkant en toets: Braziliaans rozenhout

Lengte: 25,4”

De “D” of “dreadnought”-gitaar bestaat weliswaar al sinds 1916, maar aanvankelijk vielen de luide bas en de grote body niet echt in de smaak. De muziek bleef echter evolueren, en zo werden de dreadnoughts van Martin®, meer bepaald de D-18 en D-28, toch nog populair in folk-, bluegrass-, country- en rockkringen.

De “21”-serie hanteerde vergelijkbare materiaalsoorten als de “28”. De versiering was echter soberder – bovendien was de toets van palissander. Dit model maakt komaf met de legende dat de naoorlogse Martin®-instrumenten lang niet de kwaliteit halen van de oudere modellen.

JUMBO

gebaseerd op een Gibson® J-45® uit 1954

Voorgesteld in 1941

Onder-/zijkant(en): mahonie, toets: palissander

Halslengte: 24 3/4"

Gibson® voegde medio de jaren 1920 “flat-tops” aan haar gamma toe. Tien jaar later was de “klassieke” Jumbo-serie een feit. Hoewel de J-45® niet zo gul versierd was als de overige Jumbo's, is het wellicht de meest succesvolle akoestische gitaar van deze fabrikant.

C & W

gebaseerd op een Gibson® SJ®-200 uit 1951

Voorgesteld in 1938

Onder- en zijkanten: esdoorn, toets: ebbenhout

Halslengte: 25 3/8"

De Gibson® “Super Jumbo” was bedoeld als het begeleidingsinstrument bij uitstek van de zingende cowboys en werd trouwens in samenwerking met westernacteur, zanger en songwriter Ray Whitley ontwikkeld. De enorme body, de opvallende versieringen en de volle toon hebben ervoor gezorgd dat ook artiesten zoals Tex Ritter, Elvis Presley en Emmylou Harris graag op deze gitaar speelden.

GYPSY

gebaseerd op een Selmer® Maccaferri uit 1933

Voorgesteld in 1932

Onder- en zijkanten: palissander, toets: ebbenhout

Halslengte: 648mm

De Italiaanse gitarist en gitaarbouwer Mario Maccaferri ontwikkelde zijn bekendste instrument tijdens de korte samenwerking met de Franse fabrikant Selmer®. De duidelijk scherpe toon van deze unieke gitaren met bol bovenblad werd bv. door de zigeunergitarist Django Reinhardt op prijs gesteld. Wij hebben de versie met het “D”-klankgat gemodelleerd, dus het model zonder de omstreden interne resonator.

JAZZ

gebaseerd op een D'Angelico™ New Yorker uit 1951

Voorgesteld in 1936

Onder- en zijkant: gevamd esdoorn, toets: ebbenhout

Halslengte: 25 3/4"

De New Yorkse gitaarbouwer John D'Angelico begon in 1932 weliswaar met het nabouwen van Gibsons® met gewelfd bovenblad, maar ontwierp binnen de kortste keren zijn eigen modellen. Met de legendarische 18"-body en de smaakvolle versieringen geldt de D'Angelico™ New Yorker in jazzkringen nog steeds als dé gitaar met gewelfd bovenblad. Het door ons gemodelleerde model was ooit van Ray Gogarty, de gitaarleraar van ene Brian Setzer.

NYLON

Gebaseerd op een Manuel Velazquez™ uit 1958

Voorgesteld in de jaren 1930

Onder- en zijkanten: Braziliaans rozenhout, toets:
ebbenhout

Halslengte: 640mm

Eén van de meest gerespecteerde Amerikaanse klassieke gitaarbouwers, Manuel Velazquez, wordt ook wel de “meester van de gitaarbouwers” genoemd, dit omwille van de evenwichtige en heldere toon van zijn instrumenten. Velazquez-instrumenten berusten op de Torres/Hauser-traditie en zijn dus eerder traditioneel dan innovatief te noemen.

FOLK 12

Gebaseerd op een Guild® F412 uit 1973

Voorgesteld eind de jaren 1960

Onderkant: bolle esdoorn, zijkanten: esdoorn, toets: ebbenhout

Halslengte: 25 5/8"

De meeste 12-snaren instrumenten lijken het resultaat te zijn van het toevoegen van zes bijkomende snaren. Guild® daarentegen ontwikkelde haar 12-strings altijd als op zich staande instrumenten. De bredere toets biedt immers voldoende plaats om elke noot zuiver te spelen, terwijl de jumbobody voor die zeldzame combinatie van volume en helderheid zorgt. Een mooi voorbeeld van een 12-snaren Guild® hoor je in het nummer "And You and I" op het album "Close to the Edge" van Yes.

De alternatieve stemmingen van het FOLK 12- en een aantal andere modellen werken iets anders. Je kunt de toonhoogte van de snaren niet wijzigen. In ruil daarvoor kun je de sound echter beïnvloeden. Meer details hierover vind je onder BLUES 12.

BLUES 12

gebaseerd op een Stella® Auditorium uit 1935

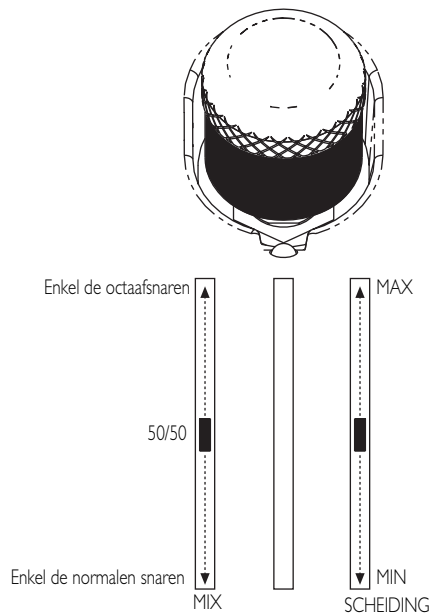
Voorgesteld in 1935

Onder- en zijkanten: berk

Halslengte: 26 3/8"

De Stella®-gitaren van vóór 1940 zijn stuk voor stuk legenden, terwijl het eigenlijk budgetinstrumenten waren. De 12-strings zijn bijzonder populair, wat voor een groot deel te danken is aan bluesmuzikanten zoals Huddie “Leadbelly” Ledbetter. De lange hals maakt deze gitaren geschikt voor bijzonder lage stemmingen, hoewel de “Nü Metal” pas 50 jaar later zou opduiken...

Voor het BLUES 12- en FOLK 12-model werken de alternatieve “stemmingen” zoals in de afbeelding getoond. Met “Mix” kun je het volume van de octaafsnaren instellen. “Scheiding” daarentegen kun je gebruiken om de ontstemming tussen twee snaren van een paar in te stellen.

RND NECK

Gebaseerd op een National Reso-Phonic™ Style “O” uit 1939

Voorgesteld in 1930

Vernikkelde koperbody

Halslengte: 25 3/8”

De “Style O” was een sober uitgevoerd en minder duur alternatief voor de eerder complexe “Tricone”-instrumenten.

Hoewel de af-en-aan samenwerking tussen National Reso-Phonic™ en Dobro® niet meteen toelaat om een duidelijke lijn te trekken, worden de Nationals met één hoorn vandaag de dag geassocieerd met de Delta-blues en muzikanten zoals Son House.

SQUARE NECK

gebaseerd op een Dobro® Model 27 uit 1937

Voorgesteld in 1934

Onder- en zijkanten: berk

Halslengte: 24 2/4"

John Dopyera richtte Dobro® (afkorting van “Dopyera Brothers”) op met de intentie om in concurrentie te treden met zijn voormalige partners van National Reso-Phonic™. Om de –volgens hem– tekortkomingen van gitaren met één hoorn op te vangen ontwikkelde John een aluminium-“spin” om de trillingen naar de rand i.p.v. het midden van de hoorn te sturen. Dat zorgde voor een iets ronder geluid met meer sustain. De houten Dobro®-instrumenten worden vandaag de dag geassocieerd met de bluegrass en muzikanten zoals Bashful Brother Oswald.

BANJO

geïnspireerd door de Gibson® Mastertone

Voorgesteld in 1925

Spanning: esdoorn, resonator van gevlamd esdoorn

Halslengte: 26 3/8"

Het innovatieve geluid zorgde ervoor dat de Gibson® Mastertone zelfs in de luidste bluegrassbands nog duidelijk hoorbaar was. De instrumenten van de Mastertone-serie vormden al snel de definitieve bluegrass-banjo's, wat waarschijnlijk voor een deel te danken was aan het feit dat de virtuoos Earl Scruggs erop speelde.

MANDO

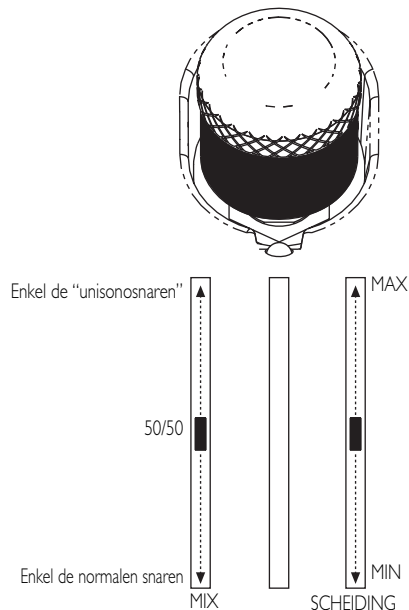
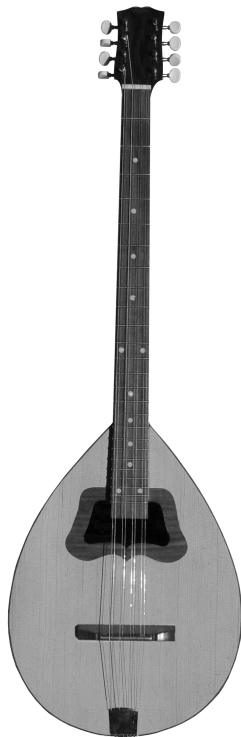
geïnspireerd door de Mandocello

voorgesteld in de 19e eeuw

Lengte: 25"

Omstreeks het begin van de 20e eeuw werden de Verenigde Staten geteisterd door een epidemie van mandolineorkesten. In dergelijke ensembles fungeerden de mandolines als violen, de mandola's als altviolen en de mandocello's als –juist– celli. (Er waren zelfs mandobassen, maar dat was zo vies dat we daar met geen woord over willen reppen.) Net zoals de vergelijkbare bouzouki worden mandocello's vandaag de dag nog vaak gesignaleerd in folk- en Keltische kringen, maar ook in de muziek van het Midden-Oosten.

De alternatieve stemming van de MANDO volgt het stramien van de 12-strings.

SHAMISEN

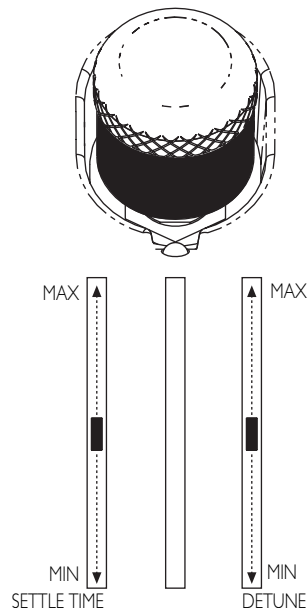
geïnspireerd door de Japanse Shamisen

voorgesteld in de 16e eeuw

Verschillende houtsoorten voor de body, vellen van katten- of hondenvel

De shamisen, in wezen een driesnarige banjo zonder frets, bespeel je met een plectrum waarmee je ook best de voorruit van je auto zou kunnen schoonmaken. Hij is verwant met de Chinese “sanxian” en de “shanshin” van het Japanse eiland Okinawa. Het getokkel van dit instrument ontbreekt in geen enkele rechtgeaarde samoeraifilm.

Het unieke aan de shamisen is dat de toonhoogte van de noten tijdens de aanslag daalt en vervolgens weer naar de juiste waarde terugkeert. Dankzij een speciale alternatieve stemming kun je het verloop van dit geluid erg nauwkeurig instellen. Met “Detune” bepaal je hoe ver de toonhoogte daalt en met “Settle Time” hoe snel ze terugkeert naar de normale waarde.

SITAR

geïnspireerd door een Indiase sitar

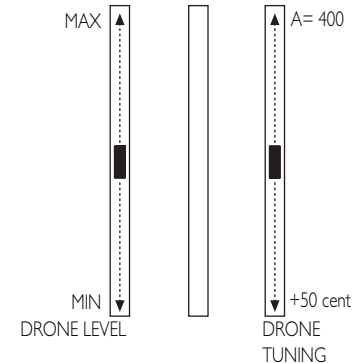
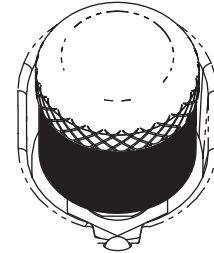
Ontwikkeld aan het einde van het Mogul-tijdperk (rond 1700)

Pompoenbody en -resonator

De halslengte varieert naar gelang de pompoenomvang

In Noord-Indië is de unieke bromtoon van de sitar nog steeds erg in trek. Dit instrument wordt aldaar in de klassieke, folk- en popmuziek gebruikt. De bekendheid van de sitar in de Westerse wereld is voor een groot deel te danken aan de weergaloze techniek en opnamen van Ravi Shankar.

Wij hebben de bourdonsnaren chromatisch gestemd om je toe te laten dit sitarmodel in eender welke toonaard te gebruiken. Met “Drone Level” kun je het volume van die snaren instellen, met “Drone Tuning” bepaal je er de stemming van.

Schoonmaak en onderhoud

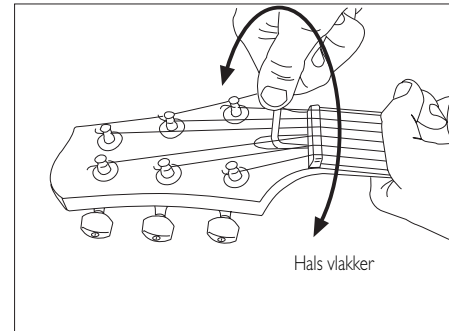
Met enkele simpele handelingen zorg je dat je akoestische Variax er gloednieuw blijft uitzien en altijd in perfecte staat verkeert.

- Na het spelen moet je de gitaarbody en de snaren met een schone en zachte doek afvegen.
- Als de snaren beginnen te verkleuren of wat dof beginnen te klinken, moet je ze vervangen.
- Af en toe mag je de toets met wat citroenolie inwrijven en het vernis met gitaar- of meubelpolish schoonmaken.

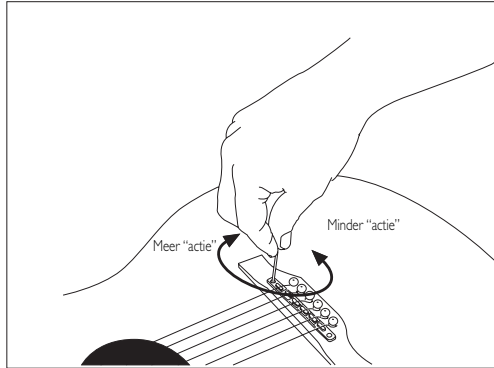
Afregelen van de hals

Naar gelang de plaats waar je woont, de temperatuurschommelingen in je regio of woning en de luchtvochtigheid, moet je de hals van de akoestische Variax af en toe wat bijregelen. Als de snaren van de Variax beginnen te ratelen c.q. als het instrument wat stroever aanvoelt dan voorheen, wordt het tijd voor een dergelijke ingreep. Om na te gaan wat er precies aan de hals scheelt, moet je met de linker hand de eerste fret van de hoge E-snaar en met de rechter hand de laatste fret van die snaar indrukken. Houd de snaar op die twee plaatsen ingedrukt en kijk even waar hij zich bij de 10e fret bevindt. Raakt de snaar de fret of is de afstand tussen de snaar en de fret groter dan de dikte van een dun plectrum, dan moet je de hals opnieuw afstellen.

Als je denkt dit zelf te kunnen doen, mag je nu de afdekplaat van de trussrod verwijderen en de stand van de trussrod (de stalen staaf) met de bijgeleverde inbussleutel veranderen. Als de snaar daarnet de 10e fret raakte (hals te vlak), moet je de trussrod in tegenwijzerszin draaien. Was de afstand te groot (hals staat bol), moet je de trussrod in wijzerszin draaien. In beide gevallen mag je de trussrod nooit te ver draaien en moet je de afstand voortdurend controleren. Draai de trussrod nooit te ver – anders zou je de hals van de akoestische Variax namelijk finaal kunnen beschadigen. Doe je dit liever niet zelf of heb je het nog nooit gedaan, dan laat je deze karwei het best over aan je dealer of een vakman.

Corrigeren van de snaarhoogte

Bij levering staat de snaarhoogte van de akoestische Variax zo ingesteld dat de meeste gitaristen hem meteen lekker vinden spelen. Voor bepaalde stijlen is een afwijkende snaarhoogte echter misschien handiger. Als je denkt dit zelf te kunnen doen, kun je de schroeven van de zadelbrug met de bijgeleverde inbussleutel wat verder in- of uitdraaien (zie de illustratie). Ook hier geldt dat je deze karwei het best overlaat aan je dealer of een vakman, als je er geen ervaring mee hebt of vreest je instrument te beschadigen.